

UNITÁRIUS ÉLET

XXXVIII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

1984. JÚLIUS–AUGUSZTUS

REMÉNYSÉG A NYÁRBAN

„... Istenben nyugodjál meg lelkem, mert
tőle van reménységem.”
62. Zsoltár, 6. vers.

Korunk, a XX. század, számtalan jelzöt érdemelt ki emberi gondolkodásunkban. Hosszú lenne elsorolni azt is, ami javára írható, de azt is, amiben kártható. Most egyről szeretnék szólni, ami javára és nem terhére írható, és így fogalmazzuk: korunk a számítások kora — még pontosabban talán: a kiszámítások kora. És azt hiszem, hogy ebben a megállapításban minden ember, színre, nemzeti hovatartozásra, anyanyelvre, vallási vagy ideológiai állásfoglalásra való tekintet nélkül megegyezik.

Emberi természetünkben rejlik az igény, hogy mielőtt hozzákezdünk bármilyen feladat elvégzéséhez, felmérjük a megoldás feltételeit és lehetőségeit. Számot vetünk az idővel, a ráfordítás összegével és nem utolsósorban a befektetendő lelki, szellemi energiákkal.

Valamikor egy-egy nagy nekikezdés előtt jóslásokba bocsátkozott vagy jóslatokat keresett, csillagképek állásából próbált fényt deríteni a számára ismeretlen jövőt illetően az ember. És nem egyszer tapasztalhatjuk, hogy a nekiindulás merészsége, a megvalósulás sikere a jóslás tartalmától függött. Sőt, amennyire néha a bátorság lendületét adta, éppen úgy lehetett fekező vagy megállító erő.

Ezt az ősi, előre tudni akaró törekvéstől fakadó igyekezetet ma már, jóslások helyett, egy tudományos alapokra helyezett tervezés váltotta fel. Jövőbe helyezett célokhoz, azok megvalósítása érdekében, statisztikákat keresünk és állítunk fel. Néha a múltba is azért nézünk vissza, hogy a hasonlóan lejátszódott eseményekből modelleket keressünk, így próbálva „jóslatot” nyerni az elképzelés mikéntjéhez és a kivitelezés sikeréhez.

Mint sok egyéb az életben, ez is két síkon és két irányban történik.

Egyik a látható és kézzel fogható fizikai világunk síkján. Ezért jelenik meg egy víziórajz a papíron előbb, mint a valóságban, vagy egy újraépülő városrész a maketten, mint a település helyén. Az emberi gondolatot követően a tervezőasztal a kiindulópont és aztán számtalan tervezési és munkafázison keresztül jut el a megvalósuláshoz az emberi agyban született vagy a lélekben életrekelte gondolat.

A másik tervezés a láthatatlan, a magunk vagy csak a legközelebbi hozzátartozóink számára érzékelhető lelki-szellemi síkon történik. Kevésbé érvényesül itt a gondolati, de sokkal inkább az érzelmi indíték. Amikor az ifjú megfogja egy másik ifjú, egy leendő hitvestárs kezét, amikor egy szülő eláradó szeretettel öleli magához gyermekét, s próbálja az ismeretlen jövőben megrajzolni sorsát, életútját, akkor ez mindig érzelmi indítékú tervezés.

A két eredőből, a két síkon lezajló tervezéseinket nehéz mérlegre tenni és úgy állapítani meg, hogy életünk nyugalma és teljessége szempontjából melyik a fontosabb. Sőt — azt hiszem —, nem is szabad, mert így nem a kettő harmóniája, hanem szembeállítás teremtődne meg, ami csak károsodást és nem a kiteljesedését eredményezné a jobb és tisztább

élet érdekében kifejtett és felépített tervezéseinknek, célkitűzéseinknek. Az azonban bizonyos, hogy amíg egy érzelmi síkon születő megvalósulás úrrá tehet egy külső kudarcon vagy sikertelenségen, addig a külső eredmények, a fizikai síkon történő megvalósulások nem — vagy legalábbis nem mindig — adják szükségszerűen, és nem biztosítják feltétel nélkül a lélek belső nyugalma és harmóniáját.

A közösségek, társadalmak, nemzetek életében más a helyzet. Ott közvetlenül az élet látható és megfogható színterén, a közös erőfeszítésben életre kelt megvalósulások és eredmények adják vagy adhatják, biztosítják vagy biztosíthatják a közösség, a társadalom, a nemzet nyugalma, boldog, békés életét.

Természetes, hogy bár két síkon lejátszódó törekvésről van szó, mégis az egyik a másikra ráhatással van. És nem mindegy, hogy egyik a másikat milyen mértékben segíti vagy serkenti. Mert minden cél, minden terv és minden elképzelés megvalósítása kockázattal jár. Enélkül a kockázat nélkül nincs előrehaladás. És hogy az ember ezt a kockázatot felelősséggel vállalhassa, ezt biztosítja a remény.

Ezt látszik bizonyítani az az ősi mondás is a lovas népek életében, hogy „aki lovaglaskor mindig a leesésre gondol vagy attól fél, jobb annak, ha lóra sem száll”.

A remény adja a jövő bizodalma, vagy méginkább a jövőbe helyezett dolgok megvalósulásának biztosítékát. Természetesen fenntartva a kockázatot, de megszüntetve annak gátló félelmét.

Semmi sem biztosíthatja senkinek a számára ezen a földön, hogy mindig felhőtlen ég alatt, buktatók, göröngyök, tövisek nélküli úton járjon. Ezen az úton a keresztény ember számára az Istenhez kapcsolódó hit adja a reménységnek drága ajándékát, amely a célt kitűző, eredményeket megvalósító embernek áldott útravalója azon az úton, amely bölcsőjétől a koporsójáig, szíve első dobbanásától az utolsóig tart, és kíséri, hogy vele legyen minden útszakaszon.

Nyár van. Nyáron sokat említjük, a lélek jövőbe vetett tekintetével, az aratást, a betakarítást, a jól végzett munka eredményének a leszüretelését. Talán a föld művelése az a foglalkozási ág, amely leginkább a hiten alapszik, mert aki nem hisz az aratásban, az nem veszi magára a munka fáradságát. Ez a hit viszi az embert a tengerre is. Hittel bízva rá magát a hullámokra és hitének birtokában cseréli fel a szilárd földet a háborgó tengerrel. Hitünktől pezérelt reménységgel adjuk át magunkat minden vállalkozásunknak. És a siker reménye az az érzés, amely erősebb minden horgonynál. Így van ez — mindennél inkább — az Istenbe vetett hittel.

Erre a lelkiállapotra utal Unitárius Énekeskönyvünk 106. éneke, mely így kezdődik:

„Reménykedő szívvel sóhajtok az égre,
Atyai kegyelmed gyermekhittel kérve.”

Reménységünk a nyárban — mint reggeli, munkára hívó harangszó, vagy este munkából hazahívó — így csendül össze ősi énekünk szárnyalásával és az Istenben bízó ember zsoltáros imádságával: „Istenben nyugodjál meg lelkem, mert tőle van minden reménységem.”

Husztai János

Sarkadi Nagy Barna látogatása

Egyházunknál június hó folyamán látogatást tett Sarkadi Nagy Barna, az Állami Egyházügyi Hivatal új általános elnökhelyettese, Bai Lászlónak, a protestáns főosztály vezetőjének kíséretében.

A szabadságolások miatt püspökünk, dr. Kiss József főgondnokhelyettes és dr. Jakab Jenő lelkész jelenlétében fogadta a vendégeket, akik melegen érdeklődtek egyházunk élete és ügyei iránt.

Elnökhelyettes úr beszéd közben megemlítette, hogy látta pestlőrinci templomunkat. Mi felhasználtuk az alkalmat arra is, hogy a renoválással kapcsolatos kiadásokra utalást tegyünk. 1985-re remélhetjük, hogy támogatást kapunk a renoválási költségekhez való hozzájárulás címen.

Sarkadi Nagy Barna általános elnökhelyettesben széles látókörű, egy kis egyház problémái iránt is melegen érdeklődő országos vezetőt ismertünk meg. Reméljük, hogy olyan zavartalanul gyümölcsöző lesz a vele való együttműködésünk, mint volt elődjével, a nyugalomba vonult Straub Istvánnal.

GYERMEKOLDAL

Sámuel az Úr választottja

Kedves Ifjú Unitárius Testvéreim!

Immár benne vagyunk a nyárban, s már nincs is olyan hosszú idő, míg szeptemberben újra találkozunk.

A nyári szünet előtt valamelyik bibliaórán Sámuelről beszélgettünk. Időközben a bibliaórák gyermekek rajzokat, írásokat készítettek, ezekből közlünk egyet-egyet, s továbbá is várjuk szerkesztőségünk címen leveleiteket.

Annának nem volt gyermeke. Könnyörgött Istenhez, hogy adjon neki gyermeket és megígérte, hogy „borotva nem éri fejét”, vagyis papnak nevei.

Megszületett Sámuel, akit szülei Héli paphoz küldtek el. Hélinek volt két fia, akik káromolták Istent, apjuk tudta ezt és mégsem szólt nekik.

Egyik éjjel Isten szólt Sámuelhez és elmondta neki, hogy meg akarja büntetni Izrael népét, mert bűnben élnek.

Sámuel azt mondta nekik, hogy ha az Úrhoz akarnak térni, távolítsák el országukból az idegen papokat, ne szolgáljanak más isteneket. Ha ezt megteszik, akkor Isten eltávolítja a filiszteusokat, Izrael ellenégeit.

Később Sámuel megtette fiait Izrael bírának, a fiúk azonban rosszul vezették az országot. Sámuel idős korában halt meg, de halála előtt minden fényesség nélkül Saul tette meg utódjának.

Janka, 12 éves

A NAGYCSALÁD ÜNNEPEL...

Virágdiszbe öltözött a Nagy Ignác utcai templom 1984. május 5-én. A virágok színpompás melegségét felerősítve sugározta vissza a jelenlevő több száz fős közönség simogató tekintete, amely gyönyörködve pihent meg a ragyogó fiatal páron, akik Isten előtt fogadtak örök hűséget egymásnak. Az új házaspár, Szent-Iványi Ilona és Orbók Attila az unitárius jövődö ígéretei. Ilona egyházunk ifjú papnője, Attila pedig ifjúsági bibliakörünk lelkes tagja.

A szertartást dr. Ferencz József püspök vezette és ő áldotta meg az együttes életre induló fiatal párt. Eskető beszédében széles panorámát mutatott be unitárius egyházunk múltjából és felvázolta, mit jelentett a két ifjú családja, a Szent-Iványi és az Orbók család hívő vallásközösségünk életében. Meleg szavakkal intette a fiatalokat, hogy maradjanak hűségesek családi hagyományukhoz és szolgálják olyan áldozattal hitünket, mint elődeik tették. Az eskü szövege után Isten áldását kérte további életükre. A menyasszony elrészekenylő, a vőlegény megilletődött esküszövegét két édesanya gyémántcsöppje, a két testvérvőfély ölelő szeretete tette gazdaggá és áldottá, és velük imádkozott boldogságukért a több száz fős nagycsalád, a templom közönsége is. A szertartás szépségét érzelmileg tette szebbé és gazdagabbá Balázs Éva opera-énekesnő művészi énekszáma.

A szép számú gyülekezetet még teljesebbé tették nem unitárius vendégeink, közöttük Ilona volt evangélikus teológiai professzorai.

Istentisztelet után az esküvő vidámabb része Balatonalmádiban folytatódott, Ilona szüleinek házában. Az ünnepi lakoma előtt Szász János lelkész áldotta meg a terített asztalt, sok-sok öröm kívánása mellett.

Amikor ezekről örömmel tudósítjuk lapunk olvasóit, az Unitárius Élet és az unitárius vallásközösség nevében is nagyon sok boldogságot kívánunk Szent-Iványi Ilonának és Orbók Attilának.

SZ. J.

HIBAIGAZÍTÁS

1984. évi 3. számunk impresszuma tévesen jelent meg technikai okok miatt. Lapunk felelős szerkesztője és kiadója változatlanul DR. FERENCZ JÓZSEF püspök és felelős szerkesztőhelyettes: SZENT-IVÁNYI ILONA.

Az Országos Béketanács Egyházközi Békebizottságának 1984. június 5-én tartott ülésén hozott határozata

1. Az Egyházközi Békebizottság — első közgyűlésén — köszönetét fejezi ki az Országos Béketanácsnak azért a készségért, amellyel létrejöttét fogadta, és működését már eddig is hathatósan támogatta; valamint a Hazafias Népfrontnak azért a segítségért, amelyet a Békebizottság fővárosi és megyei tagozatainak megszervezéséhez nyújtott. A maga részéről is megismétli készségének kifejezését az együttműködés elmélyítésére, szocialista társadalmunk építése s a béke szolgálata érdekében.

2. Az Egyházközi Békebizottság őszinte örömeinek és megelégedésének ad kifejezést afölött, hogy az OBT Katolikus Bizottságával való testvéri együttműködés keretében kerülhetett megrendezésre a magyarországi egyházak és vallásfelekezetek első országos találkozója a hazáért és az emberiségért hordozott felelősség jegyében. Reménységének ad kifejezést a tekintetben, hogy a két testvérszervezet a HNF és az OBT keretében még jobban elmélyíti és gyümölcsözővé teszi közös szolgálatát országunk, népünk és az emberiség javára. A Bizottság javasolja elnökségének, hogy e találkozó anyagát tartalmazó kiadványt bocsássa a helyi tagozatok, valamint a felekezetek lelkeszeinek és gyülekezeteinek rendelkezésére.

3. A Békebizottság mély megindultsággal emlékezik meg a fasizmus áldozatairól és testvéri együttérzéssel osztozik az izraelita hitközösségnek a negyven évvel ezelőtti események fölötti gyászában. Egyidejűleg kifejezi ama reménységét, hogy soha többé nem ronthatja meg az emberi együttélést a fasizmus és hasonló szűgyen nem ismétlődik meg az emberiség életében.

4. Az Egyházközi Békebizottság örvendező áldáskívánással köszönti budapesti és megyei tagozatainak megalakulását, a bizottságok tagjait és tisztségviselőit. Szolgálatukhoz sok sikert és kiemelkedő eredményeket kíván.

5. Az Egyházközi Békebizottság őszinte örömmel üdvözlözi az OBT 1984. évi munkaprogramját. A magáénak ismeri fel és tekinti az abban foglalt célkitűzéseket, s a maga részéről is odaadással és hűségesen kívánja azokat szolgálni. Kéri a helyi bizottságokat

és az alkotó vallásfelekezetek lelkeszeit és a gyülekezetek hívő népét, részvételükkel, hozzájárulásukkal támogassák a program megvalósulását.

6. Az Egyházközi Békebizottság egyetértéssel fogadja és támogatásáról biztosítja a „Világvallások az élet szent ajándékának megmentéséért a nukleáris katasztrófától” elnevezésű mozgalom tanácskozó testülete április 2—4. napjain tartott kerekasztal-konferenciájának dokumentumaiban foglaltakat. Különösen is azokat a megállapításokat, amelyek a világűr militarizálásának veszélyére mutatnak rá. Megengedhetetlen az olyan egyoldalú katonai fölényre törekvés, amely gátlástalanságra, kalandor lépésre csábíthatja e fölény birtokosát, abban a hiedelemben, hogy a támadót nem érheti ellencsapás. A vallásos emberek békeszolgálatának fontos része a közvélemény tájékoztatása a világűr militarizálásában rejlő veszélyekről, valamint az emberiség mozgósítása annak érdekében, hogy erre ne kerülhessen sor, hanem a világűrben valósuljon meg az emberiség békés együttműködése minden ember javára és boldog jövőjének biztosítására.

7. E nemes célkitűzések érdekében nagy fontosságú a Varsói Szerződés tagállamainak a közelmúltban a NATO-országokhoz intézett javaslata, amely kezdeményezi, hogy kölcsönösen szerződés formájában vállaljanak kötelezettséget: nem alkalmaznak egymás ellen elsőként sem nukleáris, sem hagyományos fegyvert, vagyis: elsőként egyáltalán nem alkalmaznak katonai erőt. Egy ilyen megállapodás döntő lépést jelenthetne a bizalom építése, a biztonság, az enyhülés és a leszerelés útján. Ilyen reménységgel és elvárással tekint az Egyházközi Békebizottság az Európai Biztonsági és Együttműködési Konferencia résztvevőinek Stockholmban ülésező tanácskozására.

8. Az Egyházközi Békebizottság kifejezi azt a készségét és szándékát, hogy minden erejével támogatja társadalmunk és kormányzatunk, valamint a szocialista országok következetes békepolitikáját, és ugyanerre buzdítja a Békebizottságot alkotó vallásfelekezetek minden tagját.

Budapest, 1984. június 5.

EGYHÁZAK BÉKEKONFERENCIÁJA BUKARESTBEN

A június 21—23. napjain, a romániai orthodox egyház pátriárkájának vezetésével ülésező békekonferencián az összes romániai egyházak, köztük a nem keresztény, zsidó és mohamedán egyházak is képviselték magukat.

A megnyitón Iustin pátriárka köszöntötte a megjelenteket, köztük a mintegy 50 főnyi különböző európai országból érkezett külföldi delegátust, kiket a hazai résztvevők szeretettel vettek körül.

A találkozó célja a leszerelés és a béke kérdésének és az ezzel kapcsolatos problémáknak megbeszélése volt. A konferencia által elfogadott nyilatkozatban a résztvevők egyhangúan tiltakoztak az atomfegyverek terjedése és esetleges felhasználása ellen. Tárgyalások útján kell rendezni a két nagyhatalom közötti ellentéteket.

A konferencián a romániai unitárius egyházat dr. Kovács Lajos püspök, dr. Barabássy László és dr. Erdő János képviselték.

Az ünnepélyes megnyitón az elnökség első sorában a következők

foglaltak helyet: (balról jobbra): dr. Moses Rosen romániai főrabbi, dr. Albert Klein nagyszebeni szász evangélikus püspök, Iustin román orthodox pátriárka, dr. Jakab Antal gyulafehérvári római katolikus püspök és Jacub Hagi Mehmet, a romániai muzulmánok főmuftija.

A pátriárka megnyitó előadásához közel százan szoltak hozzá, köztük az összes romániai felekezetek egy, vagy több képviselője. A konferenciát a bukaresti Orthodox Teológiai Fakultás dísztermében tartották, és az ebédet és a vacsorát is ugyanott költötték el a résztvevők. A záróülés után, melyen a pátriárka helyett Teoctist Iassi-i metropolita elnökölt, a külföldi vendégek tiszteletére a pátriárka palotájában adtak ebédet.

Úgy véljük, hogy ez a jelentős találkozó is, melyen alkalmam volt személyesen részt venni, jól szolgált az egyházak közötti együttműködés és a béke ügyét.

Az ülésen részt vett Ion Campeanu, a romániai egyházügyi hivatal új elnöke, akivel alkalmam volt megismerkedni.

Felszólalásomat részben román, részben angol nyelven mondtam el.

Dr. Ferencz József

Debrecen — Kocsord

1984. jún. 9-én dr. Ferencz József püspök látogatást tett debreceni egyházközségünkben, tájékozódván a gyülekezet életéről és anyagi problémáiról. Június 10-én Bajor János lelkésszel kiutaztak a kocsordi gyülekezetbe, ahol pünkösdi istentiszteletet tartottak. Az egyházi beszédet Főtisztelendő Püspök úr mondotta, a lelkész ágendázott. Mintegy negyvenen vettek úrvacsorát.

Püspökünk tárgyalásokat folytatott egy tarpai fafaragó mesterrel a kocsordi templomtorony javítása ügyében. A szolgálattevőket Jakab Ferenc fia és családja látta szívesen vendégül ebédre, majd Jakab P. Sándor gondnok házában folytatták a kötetlen megbeszéléseket az egyházközség dolgairól.

A délelőtti istentiszteleten az úrasztalát Kiss Bertalan fia, az egyház régi oszlopos tagja terítette meg.

Köszöntés

Huszt János budapesti lelkész, püspökhelyettes május 26-án töltötte be életének 60. évét. Ebből az alkalomból a május 27-én tartott Nagy Ignác u.-i istentiszteleten köszöntötték. Először dr. Kiss József főgondnokhelyettes, a külföldön tartózkodó dr. Ferencz József püspök és a Főhatóság nevében, majd Benze Márton lelkész a szolgatársak, Gálffy Gábor, a gyülekezet gondnoka, a hívek nevében, akik erre az alkalomra nagy számban jöttek el, és megtöltötték a templomot.

Huszt János lelkészi hivatását 1946. március 1-én kezdte Kocsordon. Onnan Dunapatajra került, majd 1948 őszén a Hőgyes Endre u.-i templomnál teljesített s. lelkészi szolgálatot. 1952-ben Pestlőrinc-re, néhai Pethő István örökébe. Innen 18 év után, 1971-ben a Budapest Nagy Ignác u.-i egyházközségbe. Ha nehéznek is, de szépnek tűnik ez az 1946-tól napjainkig tartó életút, amelynek folytatásához lapunk szerkesztősége nevében sok szeretettel kívánunk sok sikert és Istennek megsegítő, gazdag áldását.

Gálffy Gábor üdvözlése

Nagyon nehéz az előttem elhangzott köszöntő szavak után megszólalnom, hiszen Főpásztorunk felolvasott sorai tartalmazzák mindazokat a gondolatokat, amelyek a mai napon az ember lelkét áthatják. Szót kérek, hogy a Budapesti Unitárius Egyházközség minden tagja nevében kívánjak minden jót e kerek születésnapon.

Nem óhajtom emlékezetedbe idézni az elmúlt hatvan év epizódjait, életutad nevezetes állomásait, hiszen az időm korlátozott. Tudom, hogy volt abban sok derűs, sok boldog, felejthetetlen esemény — és volt néhány olyan is, amit szívesen kiiktatnál volna az életedből.

A magam részéről — nyugodtan kijelenthetem — életem végéig emlékezni fogok arra, hogy tavaly, 1983 elején, mind prédikációidban, mind a hétfő esti bibliaórákon, több nagy gondolkodó Isten létezésével kapcsolatos fejtegetésével ismertet-

tél meg minket. Ezek közül csak kettőt idézek itt fel. Az egyik Max Plancktól, a kvantumelmélet Nobel-díjas megalapozójától származik, és így szól: „A hívőnek a gondolkodás Istennel kezdődik, a természettudósnak pedig Vele végződik. A világnézetek felépítésénél a vallásnak alapja, a természettudományoknak pedig koronája az Isten.” A másik Fjodor Dosztojevszkijtől, az orosz pszichológiai regényírás egyik legnagyobb mesterétől való: „Aki nem érzi maga alatt a földet, az Istent sem érzi.”

Múlhatatlan érdemed van abban, Főtisztelendő Püspökhelyettes Uram, hogy gyülekezeted tagjai a természettudományos és a humán gondolkodás vívmányait, eredményeit befogadni képesek.

Úgy érzem, születésnap köszöntésemet Kipling, Nobel-díjas angol költő, egyik csodálatosan szép versének záró szakaszával fejezhetem be a legmeltóbban:

Ha tiszta tudsz maradni a tömegben,
A király előtt is őszinte, emberi,

Ha nem bánthat meg barát vagy ellen,

Ha nem szolgál, de tudsz segíteni,
Ha a könyörtelen órát úgy betöltöd,

Hogy benne érték hatvan percnyi van:

Minden kincsével bírod ezt a földet,
S ami még több: ember vagy, fiam!

Hatvanadik születésnapodon igaz szívből kívánom a Budapesti Unitárius Egyházközség elöljárósága, presbitériuma és minden tagja nevében, hogy adjon Isten Neked sok boldogságot, jó egészséget, és hosszú életet, mindnyájunk örömére!

TEOLÓGIAI INTÉZET!

Egyházi Képviselő Tanácsunk legutóbbi, és előtte a lelkészi értekezlet foglalkozott a Magyarországi Unitárius Egyház Teológiai Intézetének kérdésével. Erre az adott alkalmat, hogy Szász János lelkész, az intézet újonnan megválasztott igazgatója átdolgozta és kibővítette az Intézet Szervezeti és Működési Szabályzatát. Lapunk olvasóit — úgy gondoljuk — érdekelni fogják ennek szempontjai.

Elöljáróban két téveszmét szeretnék eleve eloszlatni. Az egyik az, hogy ne keressünk valamiféle hit-tani elszakadási törekvést intézetünk munkájában. A Romániai Magyar Unitárius Egyház és a Magyarországi Unitárius Egyház, a XVI. századi, Dávid Ferenc unitárizmusának örököse. Szervezeti kapcsolat nincs a két egyház között, de a hit-tani, a lelki kapcsolat eltérhetetlen. Ez megmutatkozik abban is, hogy ha valaki közvetlenül érettségi után, nappali tagozaton unitárius teológiai tanulmányokat akar folytatni, nincs akadálya annak, hogy ezt Kolozsváron végezze. — A másik téves nézet: Nem teológiai akadémiát, főiskolai lelkészképző intézetet kívánunk létrehozni. Ez túlméretezett terv lett volna viszonyainkhoz.

Egyszerűen arról van szó, hogy a — hitünk szerint — legmodernebb vallásnak és az azt képviselő egyháznak feltétlenül szüksége van arra, hogy egyháztagjai a legmodernebb teológiai tudományosság eredményeit megismerjék — sőt ha érdeklődési körük olyan, magas szinten művelhessék. Emellett az egyes tudományágakban (pl. egyháztörténet, irodalomtörténet stb.) elvégezze azt a legszükségesebb tudományos munkát, amely egyházunkat érinti, és helyettünk senki más elvégezni nem fogja.

Feladata az is, hogy gondoskodjon a lelkészek továbbképzéséről, de gondoskodnia kell — ha igény mutatkozik rá — a lelkészi utánpótlásról is.

A lelkészképzés, illetve utánpótlás rendkívül nehéz kérdés. Romániában élő lelkészeink áttelepülése Magyarországra nehézkes. De igen problematikus a romániai testvéregyházunk szempontjából is, mert ők is utánpótlási problémákkal küdenek. Számunkra egy út van. Ha valaki érettségi után teológiára jelentkezik, azt segítjük, hogy vendéghallgatóként Kolozsvárra meheszen tanulni, és tanulmányainak végétével visszatérhessen egyházunkhoz lelkészi szolgálatra. Valamit azonban nem szabad felejtetni. Ma a lelkészi karunk nagy részének életkora a nyugdíjkorhatár körül van. Tartalékokról gondoskodni kell. Ezért szükséges Teológiai Intézetünkön levelező tagozatot szervezni a már állásban levő érdeklődő hittestvéreink számára, akik tananyagban párhuzamosan haladjanak a kolozsvári lelkészképzéssel, kiegészítve a speciális magyarországi problematikákkal, elsajátíthassák az unitárius teológiai tudományokat. Ezt a formátumot kívánjuk a Teológiai Intézet keretein belül megteremteni.

Végezetül meg kell említenem feladataink közül a kántorképzést, és gondoskodnunk kell arról, hogy a presbiterek, gondnokok, szórványgondnokok és más érdeklődő világiak felkészülhessenek az Unitárius Egyház szolgálatára.

Célunk átfogó és gazdag, munkánk sokoldalú, de rendkívül nehéz is, figyelembe véve egyházunk kereteit és tudományos kérdésekkel foglalkozó híveink kevés számát. Épp ezért olyan szervezetet kívántunk létrehozni a nagyszerű cél megvalósítására, amelyik adottságaink között maximálisan eredményes lehet.

Figyelembe véve az elmondottakat, tesszük közzé az alábbi felhívást:

A Magyarországi Unitárius Egyház Teológiai Intézete felvételt hirdet levelező tanfolyam végzésére az unitárius teológiai tudományok elsajátítására. A felvétel előfeltétele: Középiskolai érettségi bizonyítvány, vagy annak megfelelő képesítés; a pályázó illetékes lelkészének ajánlása, betöltött huszadik esztendő és igazolás arról, hogy az illető milyen munkakörben dolgozik. A felvételi kérelmek az Unitárius Püspöki Hivatalba (1055 Bp., Nagy Ignác utca 4.), a Teológiai Intézetnek címezve

küldendők be. Határidő: 1984. szeptember 5. További részletes tájékoztatást a fenti címen lehet kérni. Telefon: 312-858. Tájékozódni lehet még az esti órákban telefonon, a 477-234 telefonszámon, az intézeti igazgató lakásán.

Szász János
a Magyarországi
Unitárius Teológiai Intézet
igazgatója

ÜNNEPI KÖNYVHÉT

A Protestáns Könyvesbolt az idén is a Kálvin téren állított fel könyvsátrat az ünnepi könyvhét alkalmából.

A könyvhét megnyitó beszédét a sátorban dr. Bartha Tibor debreceni református püspök, a Zsinat elnöke tartotta.

Kár, hogy a rendezők nem gondoskodtak hangszóróról, így a Kálvin téri zaj miatt, csak a közel állók hallhatták a beszédet.

A sátorban árusították egyházi kiadványainkat is. A stílusos — kasszas — sátrat Karátson László építésztervezte.

Lapunkat dr. Jakab Jenő lelkész képviselte a megnyitó ünnepségen.

KONFIRMÁCIÓ

Pestlőrinci egyházközségünkben ez évben öten konfirmáltak. Egy fiú és négy leány tettek bizonytságot hitükről, és éltek ez alkalommal először az úrvacsorával. A kikérdezés során példamutató volt az ifjak kiváló felkészültsége.

Kozma János gondnok vezetésével ott volt — majdnem kivétel nélkül — az egész presbitérium, köztük Balázs Dénes, az egyházközség korábbi gondnoka is, múlt évben konfirmált lányával.

A külföldön levő dr. Ferencz József püspök és Bartók Béla főgondnok nevében dr. Nyiredy Szabolcs főgondnok-helyettes üdvözölte a konfirmáltakat, és gratulált a fiatalok kiváló beszámolójához. Ezt követően dr. Jakab Jenő lelkész, az egyházközség könyvajándékával jutalmazta meg a fiatalokat.

Az úrvacsorai kenyeret és bort Kovács József és neje, Kaszay Emília adományozták.

A kántori szolgálatot Lőrinczi Mihály ny. kántor-tanító végezte.

Pünkösd első napján az úrvacsorai kenyeret és bort Balogh Béláné adományozta, elhunyt férje emlékére.

„A jólelkű adakozót szereti az ÚR.”

Bartók Béla főgondnok Angliában

Egyházunk főgondnoka az idei tavaszon részt vett az angliai unitáriusok évi közgyűlésén, és ott tolmácsolta egyházunk üdvözlését. A kon-

ferencia melegen köszöntötte Roy Smith főtitkárt abból az alkalomból, hogy a chicagói amerikai unitárius teológiai fakultás a humán tudományok doktorává avatta. Főgondnokunk a konferencián találkozott Kereki Gáborral, aki rendes lelkészi minőségben most utoljára vett részt a gyűlésen, mert nyugalomba vonul.

Békekonferencia Angliában

“What kind of Society?”

Ez volt a címe annak a békegyűlésnek, melyet angliai unitárius testvéreink rendeztek, március végén, Great Hucklowban, Észak-Angliában.

A konferencia fő szervezője az ottani unitárius egyház Béke és Társadalmi felelősség főosztálya volt, élén Georg Cox úrral, aki már több ízben járt hazánkban, hasonló rendezvényeken.

A konferenciára, mint az egyik főelőadó kaptam meghívást. Előadótársam az amerikai Unitárius és Univerzalista egyház Társadalmi osztályának, színesbőrű vezetője, dr. Loretta Williams volt. Míg a szociológusnő amerikai unitárius testvéreink békeharcát, békemeneteit vázolta, az adott politikai és társadalmi rendszerben; addig engem a társadalom liberális keresztény megvilágítására kértek fel. A Jelenések könyvének szimbolikáját fejtegetve, az Új Jeruzsálemnek, mint új társadalomnak értelmezését magyaráztam. Kitértem azonban mindazokra a tevékenységekre, melyet egyházunk fejt ki a béke területén. Hangsúlyoztam a nemrég megalakult Egyházközi Békebizottság fontosságát, s egyházunk részvételét benne.

Az előadásokat vita, megbeszélés követte, ahol sok érdeklődő kérdés hangzott el egyházunk életét illetően.

Részt vett a konferencián az említett főrendezőn kívül, az angol Unitárius Egyház főtitkára, Roy Smith úr, ki felszólalásában ismét köszönetet mondott magyarországi testvéreinek a nagyszerű vendéglátásért, s azért, hogy részt vehetett Zsinati Főtanácsi ülésünkön, az elmúlt ősszel.

Részt vett a konferencián a manchesteri Unitárius Teológia dékánja, Arthur Long professzor úr, valamint a londoni székház tanácsosai, unitárius lelkészek, és világi gyülekezeti vezetők.

Az angliai tartózkodás során alkalmam volt több gyülekezetbe ellátogatni, s ott Istentiszteletet tartani; így a Manchester környéki Athertonba is, ahol volt oxfordi teológus társam Rev. David Usher lelkész és felesége látott vendégül.

Szent-Iványi Ilona

IFJÚSÁGI ISTENTISZTELET

A Budapesti Unitárius Egyházközség Ifjúsági Bibliaórák fiataljai ünnepi Istentisztelet keretében búcsúztak el egymástól a nyárra.

Június 18-án, a szokásos hétfő esti bibliaórák idején tartották a záróünnepélyt, szép számú gyülekezet előtt.

Az Istentisztelet több szempontból is rendhagyó volt: a fiatalok gitáros ifjúsági énekeiket iktatták be a liturgiába, a szolgálatokat is a bibliaórák ifjak végezték, majd Orbókné Szent-Iványi Ilona lelkész nő szolgáltatta ki az úrvacsorai szent jegyeket.

A szolgálatok közül is kiemelkedett Orbók Attila mives, gondolatgazdag prédikációja, és dr. Lászlóné Szathmáry Zsuzsa ősi fohászból foglalt úrvacsorai ágendája. Vadady Attila saját szerzeményében istenes verset adott elő.

A fiatalok Pálffy Csilla előadásában számoltak be egész évi munkájukról, szeretetszolgálatukról.

Felemelő élmény volt ez az egyházi esemény, hisz erős biztatást is nyújtott mindannyiunknak a jövőt illetően.

Az Istentisztelet utáni beszélgetés során, a beregi unitárius fiatalok gyönyörű, eredeti beregi kézimunkával ajándékozták meg a pesti fiatalokat.

Teológiai Intézetünkkel együttműködve felmerült annak gondolata, hogy hasonlóan más protestáns egyházakhoz Ifjúsági Napokat, vagy konferenciát szervezzünk.

A szeptemberi találkozóig is jó nyaralást kívánunk minden unitárius ifjú testvérünknek.

Bognár István: Fáklyavivő

EMLÉKEZÉS BOGÁTI FAZAKAS MIKLÓSRÓL

A karácsonyi könyvpiacra jelent meg Nemeskürty István magyar irodalomtörténete „Diák, írd magyar éneket” főcímmel. A szerző mindig nagy érdeklődést kiváltó könyveiben a múlt történéseiről lefűjja a port, és a tudományra merevedett látásmóddal ellentétben elevenné, élettélivé varázsolja a múltat.

Egyházunk múltját és egyik nagyját érinti könyvének *Bogáti Fazakas* Miklósról szóló része. A híveink előtt részben ismeretlen XVI. századbeli költőről Nemeskürty István így emlékezik meg:

„Hogy a reneszánsz szerelem-felfogás és a vallásos ihletésű líra mily szorosan és természetesen összefügghet, annak kiváló Balassi előtti példája *Bogáti Fazakas* Miklós erdélyi unitárius lelkész költészete.

Pályája történeti költészettel indul, ő is a magyar múlt felfedezői és népszerűsítői közé tartozik: 1576-ban, valószínűleg a kolozsvári Heltai-kiadó — tulajdonosa akkor özvegy Heltainé volt — biztatására

írta meg Göröcsöni Ambrus Mátyás-énekének folytatásaként *Az ötödik része az Mátyás király dolgainak; Az alföldi hadakról László király idejében mind haláláig és Lajos, János, Ferdinándus címen a magyar történetet versekben 1552-ig.*

Ez a XVI. századi nyomtatásai óta először csak a minap, 1979-ben közrebocsátott három történeti ének a történelmi kutatás figyelmét is megérdemelné. E verses magyar történelemmel csaknem egyidőben az albán *Szkander bég* történetét is feldolgozza (1579), és egyéb között bibliai történeteket át is költ (Eszter dolga, 1577).

E műfajból vált át a törökmegszállta Pécsért tartózkodva, egy ott talált nyolcnyelvű zsoltár-antológia hatására a vallásos költészetre. Lefordítja a zsoltárokat és az *Énekek énekét* (1584). Az *Énekek éneke* pedig már teológiai jelképrendszerbe épített szerelmi költészet, mint *Bogáti* maga mondja, *virágének*:

Te balkezedet fejem alá vetnéd,

Fellyül jobbal fejemet megölelnéd,
Szeretődöt nyugotnád, meleggetnéd,
Kit szemérem mostan lenni nem enged.

De a zsoltárfordításokban is a világi líra hangjai szólnak meg: üde, tiszta dalforma bontakozik ki előttünk, a tizenkilencedik század nyelvén szólva, mintha népdal lenne:

Szaladj ijedt madár, szaladj, ha lehet
Ha el akarsz búni, keress más helyet
Kösziklákát, fuss meg minden

rejteket,
Hogy elbúhass tőlünk, jól takard
fejedet
(XI. zsoltár)

A világi szerelmi költészet talál itt utat mohó türelmetlenséggel, közkeletű dallamok védelmét használva biztonságos támaszul.

Bogáti Fazakas Miklós kétségkívül legnagyobb *Balassi-előtti*, név szerint ismert költőnk. Kéziratban kallódó életművét csak legutóbb ásta elő a tudomány; ideje, hogy kiadjuk, olvassuk, s gyönyörködjünk benne.”

Közlő: dr. Vernes Gyula

Tragikus táncok nemzetünk múltjából

Már röviden megemlékeztünk arról, hogy Bognár István budapesti presbiterünk legutóbbi képműállításán egyházunk igen szép számmal képviseltette magát. Megnyitó beszédében Pogány Ö. Gábor, a Magyar Nemzeti Galéria ny. főigazgatója a fő kompozíciót, a „Tragikus táncok nemzetünk múltjából” c. alkotást hosszasan méltatta.

Minthogy tudomásunk szerint kiállító művésznünk eredetileg nem képzőművész, hanem gépészmérnök, megkértük, hogy eddigi képzőművészeti működésével kapcsolatosan néhány, előttünk ismeretlen kérdésre adjon választ.

Mint mérnököt, mi indította arra, hogy ilyen „tragikus” történelmi kompozícióban tárja elénk érzelmeit és gondolatait?

Eredetileg festőművész akartam lenni. Már diákkoromban, főleg fejeket, emberi alakokat szerettem rajzolgatni. Érettségim idején, gimnáziumi pályázaton „Cserkészek sátrát útnak” rajzommal első díjat nyertem. Vonzott az arcok és mozgások kifejezése. Apám viszont nem akarta, hogy szemrehányást tegyek neki később, mert koldusnak, festőnek nevelt. Így gépészmérnöki oklevelet szereztem. Nem jártam semmiféle művészeti tanfolyamra, és semmiféle művésztevékenységem nincs.

A „tragikus” jelző történelmi borúlátást jelent-e?

Korántsem. A tragédiák, a küzdelmek elemzése nem jelent borúlátást. A hangsúly azon van, hogy

ez a sokat szenvedett nemzet annak köszönheti fennmaradását, hogy kitűnő küzdőképességgel rendelkezik. Hősi magatartású, és mindig maradt benne a tragikus csapások után is annyi erő, energia, hogy rövidesen talpra álljon, és újra felépítse romba dőlt hazáját. Az egyes táncoló alakok ezt az öröklött jellegzetességet, helytállást érzékeltetik. Meggyőződésem szerint ezt a tulajdonságot kell sugallni a mai, sokszor elfásult nemzedékeknek. Különösen ma, a súlyos gazdasági viszonyok között nagy szükség van erre.

Munkája során talált-e valamiféle kapcsolatot Madách *Tragédiájával*?

A TRAGÉDIA az egész emberiséget érinti. Minden jelenete bukással végződik, és a végén van reménykeltés. Én a drámai képművészet szűkebb körre, a Duna-Tisza tájára szorítkoztam, pusztán a magyar nép tragikus táncáiból levonható következtetésekre.

Mikor és hol mutatta be ezt a képsorát?

1970 októberében ismeretlenül kerestem fel Pogány Ö. Gábor főigazgatót. A bemutatott képek megnyerték tetszését. Megígérte, hogy lefényképezteti azokat, és cikket ír a kompozícióról a MŰVÉSZET-ben. A cikk az 1972. márciusi számban jelent meg 10 képműveléssel. Ebben felemelően nyilatkozott és továbbra is munkára buzdított. — Az első kiállításra 1976 októberében került sor.

Milyen kiállításokon szerepelt még ez a történelmi kompozíciója?

Az egyik legjelentősebb 1977. évben volt Budapesten a III. Anyanyelvi Konferencia keretében. Nemcsak az itthoniak, hanem több mint 100 hazalátogató külföldi magyar tekinthette meg azokat. 1978-ban és 1982-ben Melbourne-ben az ottani református magyar egyház mutatta be képeimet. Több kiállításom volt Budapesten, Szentendrén, és legutóbb tavaly a Ganz-MÁVAG-ban.

Művészetében milyen irányzatot követ?

Senkit nem utánzok. Egyéni ízlésemet követem. Nem tartozom semmiféle irányzathoz, teljesen önképző festő vagyok. Az igazi művészetnek a társadalom javára, jó irányban erősítő, felemelő hatásának kell lennie. Meggyőződésem, hogy az én kompozícióm teljesen megfelel annak a követelménynek, amit Kádár János az 1975. évi kongresszuson meghirdetett amikor azt mondta: „Az alkotók azonosuljanak a néppel, a művészeti alkotások érthetően és valóban a népről, a néphez szólnak, a szocializmust építő magyar nép életét, munkáját, harcát fejezik ki”.

Művészi kifejezőmódjában mit adott az unitarizmus?

Dávid Ferenc püspökünk és vértanúnk 1568-ban kibontotta a vallásszabadság, a szabadelvűség zászlaját, és ezt hagyta örököül ránk. Ez a szabadságnak, a szabadelvűségnek szeretete ötvöződik bennem valamiféle balladás hangulattal.

SZ. I.

ZARÁNDOKÚT CSOMAKÖRÖSRE

„Székelyhegyekből messze
Azsiába
az őshazába vándorolt ki Ő,
feje felett a vén Himalája,
tán öregebb, mint maga az
Idő.”
(Juhász Gyula)

Hosszú az út Budapesttől Csomakörösre. Es milyen rövid az az Ő
zarándokútjához képest.

Körösi Csoma Sándor születésének
200. évfordulójának emlékére a
„Pesti Barnabás” Szakközépiskola
és Szakmunkásképző Intézet Honis-
mereti Szakkörének tagjai elzarán-
dokoltak a nagy magyar tudós, a
keleti utazó, a tibeti szótár alkotó-
jának szülőfalujába Csomakörösre.

A diákok, bár a szakköri foglalko-
zásokon felkészültek az emlékezésre,
mégis szorongva és meghatottan áll-
tak meg Körösi Csoma Sándor em-
bernagyságú szobra előtt, melyet a
főterem állítatott fel Kovászna me-
gye, nagy fiának tiszteletére.

Az emlékszobrot körülállva a töb-
bi zarándok utassal, fejüket meg-
hajtván nagysága előtt, halkán szóló
zene hangja mellett helyezték el a
diákok az iskola Honismereti Szak-
körének babérkoszorúját a szobor
talapzatára. Majd a jelenlevők a
koszorút körbetűzdték sárga és fe-
hér tavaszi virágokkal.

Megtekintettük a helyi múzeumot,
melyben gazdag a múzeumi anyag.
Megkapóan szép Puskás Sándor
szobrászművész alkotása, mely a ke-
leti utazó Körösi Csoma Sándort ábrá-
zolja.

Csomakörös az apró falvak közé
tartozik. A vidék fenyvesekkel, szik-
lával körbevett. Zúgó patakok sze-
lik át, s szemet gyönyörködtető lát-
vány a sok-sok piros cseréppel fe-
dett ház teteje. Kánonszerű a rend,
a tisztaság.

A XIII. században épült ősi temp-
lom falán levő márványtábla, me-
lyet az Erdélyi Kárpát Egyesület
helyezett oda a 150. évforduló tisz-
teletére, előre mutat a jövőbe.
Ugyancsak itt látható, a szülőföld
faragó művészenek táblája, az em-
lékezés jelképeként.

A székely nemzetség szülőttjének
vallotta magát. Szülőföldjéről vitte
idegenbe a becsületet, emberi ma-
gatartást, szerénységet és őszintesé-
get.

Igazmondás volt minden szava,
ahogyan feljegyezték róla kortárs
teológus társai. Írásának hinni kell.

Körösi Csoma Sándor 1842. ápri-
lis 11-én halt meg, távol hazájától
az ázsiai Dardzsilingben. Akarata
soha meg nem tört, Tibet titkait ku-
tatva, az Orbai-szék kicsiny falujá-
nak, Körösnek, és hazájának dicső-
séget szerzett.

Idegen földben nyugszik, de ke-
gyelettel hajt fejet nagysága előtt az
egész világ, és örökké él népének
lelkében.

Kováznainé Zsidoi Iлона

KONFIRMÁCIÓ ÉS ÚRVACSORA BUKARESTBEN

A brassói unitárius gyülekezet bu-
karesti leányegyházközsége isten-
tiszteleteit a németajkú evangéliku-
sok szeretettel átengedett belvárosi
templomában tartja. Június 24-én
vasárnap, dr. Kovács Lajos püspök
és dr. Barabássy László főgondnok
vizitációt tartottak a leányegyház-
községben. Erre az ünnepi alkalomra
eljött a brassói gyülekezet Májay
Endréné, szül. Kerekes Cecília nagy-
tisztelű asszony vezetésével műkö-
dő unitárius énekkar 40 tagja, és
szép énekükkel gazdagították az is-
tentiszteletet. A püspök prédikáció-
ja után Kisgyörgy Imre gondnok
köszöntötte a vendégeket. Ambrózi
Günther evangélikus és Bányai
László református lelkészek köszön-
tötték a vizitáló püspököt, aki me-
leg szavakkal köszöntötte meg a test-
véregyházak üdvözlését. Az ünne-
pély rendjén néhány Bukarestben
született, de magyarul szépen beszé-
lő fiatal konfirmált, akiket Rűsz Do-
mikos brassói s. lelkész készített
elő. Ő mondta az úrvacsorai agendát
is. Közel százan vettek úrvacsorát.

Az istentiszteletet követően Bur-
ján Dénes homoródszentpéteri szár-
mazású brassói lakos verseket mon-
dott, s duettet énekelt Máthé Lajos
kőhalmi és Darkó György úrmősi
származású brassói hitrokonunk.

Két presbiterasszony gyűjtötte
össze a hívek szeretetadományait. Az
istentisztelet után az egyik helyi ven-
deglőben sokat ültünk a fehérasztal
körül, ahol a dalárda tagjai énekszá-
maikkal tovább gyönyörködtettek. A
dalárda tagjai mintegy negyvenen
saját költségükön bérelt autóbusszon
külön erre az ünnepélyre utaztak fel
Bukarestbe.

— f j —

IARF-kongresszus Tokióban

Egyházunk küldöttsége júl. 19-én
Frankfurton át útnak indult, hogy
részt vegyen a világkongresszuson,
melynek témája a Kelet és a Nyugat
közötti kapcsolatok ápolása, ellen-
tettek rendezése.

Egyházunkat püspök főgondnok,
Bajor János főjegyző-püspökhelyet-
tes és Szent-Iványi Iлона lelkész
képviseli.

Joseph PRIESTLEY
1733—1804

Az Amerikai Posta Joseph
Priestley születésének 250. évfordu-
lójára 20 centes emlékbélyeget adott
ki.

Az évforduló alkalmából rende-
zett emlékezési ünnepségeket 1983.
április 13-án nyitották meg a Jo-
seph Priestley Házban (Northum-
berland, Pa.), melyen az áhítatot
Lee Charles Barker unitárius lelkész
(Harrisburg, Pa.) tartotta. David B.
Parke lelkész, a Joseph Priestley
Évfordulóbizottság elnöke képviselte
az Unitárius Univerzalista Egyházat.

A bélyeg Priestley kísérleti tudó-
mányok területén végzett kiváló
munkásságát méltatja. A York-
shire-i ember ötletes vegyészeti, vil-
lamossági és optikai kutatásaival új
korszakot nyitott meg. Neve a nagy-
világ számára arról a legismertebb,
hogy 1774-ben ő fedezte fel az ori-
gént.

Az Unitárius Univerzalisták
Priestley-t kiváló vallási elődjüknek
is tekintik. Az 1794. évet megelőzően
— amikor is emigrált az Egyesült
Államokba —, 24 éven át unitárius
lelkészként szolgált öt nonkonfor-
mista gyülekezetben. Priestley 1804-
ben halt meg Northumberland-ban.

Dr. Kiss József

50 esztendő

Meghitt, családi ünnepség volt a
Budapest Nagy Ignác u.-i templo-
munk július 1. istentiszteletén. Dr.
Lőrincz Ákos nyugalmazott főorvos
és hitvese, Sófalvy Rózsa nyugalma-
zott tanárnő tartották aranyesküvő-
jüket két leányuk, négy unokájuk, a
népes rokonság, valamint az isten-
tiszteleten nagy számban résztvevő
híveink körében. A szertartást
Huszt János lelkész végezte, aki
gyermekként jelen volt egykori es-
küvőjükön a pestlőrinci templom-
ban, felelevenítve az akkor eskető
lelkész, néhai Pethő István esketési
beszédének írásban fennmaradt
egy-két mondatát. A múlt, az
imádságban is elmondott Isten irán-
ti hálával, a jövőre a hit és a re-
mény biztató és vigasztaló erejével
tekintett az ünneplő család.

Lapunk részéről mi is áldást és
örömet kérünk és kívánunk.

Az ünnepség örömet és szépségét
emelte, hogy néhány nappal előbb,
június 26-án dr. Lőrincz Ákosné
aranydiplomát kapott a Tanárképző
Főiskola Igazgatójától kilenc egyko-
ri diáktársával együtt.

Dr. Imre Lázár

1905—1984.

Zalaegerszegen igaz szívú unitá-
riust temettünk. Korondról száрма-
zott és lelkében hordozta hegyek
közé zárt faluja küzdelmes sorsú
népének szorgalmát, munkaerőjét,
újrakezdeni tudó szívósságát, de
hordozta e nép humorát, szeretetét
és szívbéli gazdagságát is. Csendes
nyugalommal mérte lépéseit egész

életén át és tiszta emberséggel tudta éreztetni meleg, szerető szívét azokkal, akik rászorultak. Ha baj támadott, egy pillanatra sem esett kétségbe, csak egyet nézett: hogyan lehet segíteni.

Az udvarhelyszékiek unitárius népfőiskoláján, a keresztyáni gimnáziumban kezdett ismerkedni a magasabb tudományokkal, majd a kolozsvári egyetemen szerzett előbb orvosi, majd fogszakorvosi diplomát. Erdélyi falvakban kezdte általános orvosi és fogorvosi működését, majd Szászrégenben dolgozott. A második világháború vihara Zalaegerszegre sodorta, ahol szívós újrakezdéssel, erős akarattal új világot teremtett magának és szeretteinek. 1948–1950 között megszervezi a vándor iskolafogászatot, Zala megyében, 1950-től rendelőintézeti főorvos és 1953-ban a Zala megyei kórház stomatológus főorvosa, egészen nyugdíjazásáig. 1961-ben érdemes orvos lesz.

Családja első volt számára. Azt a szerető egymásért élel, azt a tiszta, szép, emberi kapcsolatot, amelyet megéltek drága feleségével Zsuzsa nagyszónnyal, és szeretett lányukkal, Ildikóval, ma már alig-alig lehet látni. Második családja, unitárius egyháza volt, amelynek Erdélyben zsinati főtanácsosként, Zalaegerszegen pedig szörványgondnokként volt áldozatos munkása. Ha kellett, anyagi segítője is volt.

Isten lelke szerint élt, hozzá tért végső pihenőre. Az ő szeretete adjon áldott pihenőt és itt maradó szeretteinek vigasztalást.

Szász János

Hírek

Szeretettel jelentjük, hogy Gácsér József Atyánkfiát, magyarkúti nyaralónk volt melegsívű gondnokát, a Dunántúli Unitárius Egyházközség örökös, tiszteletbeli presbiterének választotta meg, ezzel megköszönve áldozatos munkáját, amelyet egyházunk iránti szeretetétől vezérelve végzett.

Szigetvári Józsefné — Kolozsvártól — részt vett a Nagy Ignác utcai templomunk pünkösdi istentiszteletén és egy új Énekeskönyvet adományozott a templom használatára. Adományát köszönjük az Egyházközség Elöljárósága nevében.

Unitárius Élet c. lapunk javára egyre többen küldenek be adományokat kétszeres vagy háromszoros előfizetési díj formájában, annak érdekében, hogy szegény sorsú hűveinknek díjmentesen küldhessük meg lapunkat.

Dr. Németh S. Katalin kandidátus, irodalomtörténész elkészítette Dávid Ferenc: „ROVID MAGYARAZAT” c. munkájának mai írásmódra átirat szövegét. Reméljük, hogy e munkát még az idei esztendőben megjelentethetjük, mintegy 6–7 ív terjedelemben.

Dr. Kacziha József katolikus püspököt, az Actio Catholica igazgatóját, 70. születésnapján az Elnöki Tanács a Népköztársaság Zászlórendjével tüntette ki.

A tiszántúli református egyházkerület a megüresedett főgondnoki tisztségre dr. Gaál István nagytemplomi presbitert, ügyvédet választotta meg.

Dr. Aranyos Zoltán zsinati tanácsost 50. születésnapján az egyház és az állam közötti jó viszony ápolása érdekében kifejtett munkásságáért a Munka

Erdemrend arany fokozatával tüntette ki, melyet Miklós Imre államtitkár adott át.

Zsákó Andor budapesti presbiter édesapja emlékére az Unitárius Élet megsegítésére 3000 Ft-tal adományozott édesapja halála 105. évfordulója alkalmából. Az apa, dr. Zsákó Andor emlékét mi is szeretettel ápoljuk.

Reuss András evangélikus külügyi titkár az Evangélikus Akadémia doktorrá avatta. További sikert kívánunk.

Özv. Uzon Gyuláné, sz. Végh Erzsébet, a kolozsvári unitárius leány elemi iskola egykori tanítónője, 86 éves korában Budapesten elhunyt.

Dr. Cserháti József pécsi megyés püspök, a Püspöki Kar titkára, 70 éves. Tisztelettel és szeretettel köszöntjük e jeles napon.

Nyitott utak c. filmet mutattak be budapesti és vidéki mozikban, mely képet ad egyes magyarországi nagyobb és kisebb felekezetek életéből. A film bizonyossága annak a vallásszabadságnak, mely hazánkban elevenen él. Az egyes felekezeteket a film rendezője, Kiss József Kossuth-díjas művész válogatta ki. Úgy látszik, az 1568. évi tordai országgyűlésről és az akkor recepta religiozá tett unitárius egyházzal elfelejtkezett.

Az Állami Egyházi Hivatal küldött-sége ápr. 10–12. napjain látogatást tett Genfben az Egyházak Világtanácsánál és más felekezetek közötti szervezeteknél.

Schweitzer Albert alakját állította színpadra Koltai János, a kitűnő színész, aki szerencsésen megválogatott szereplőkkel és beállítással érdekes megvilágításban mutatta be a század legnagyobb humanista teológusát.

Jeruzsálem c. jelent meg az ismert írónak, Rapcsányi Lászlónak új könyve, mely méltán kelti fel az érdeklődők figyelmét, akik a kereszténység, a mohamedán világ és a zsidóság szent városával akarnak megismerkedni.

Külföldi hírek

A Mitropólia Banatului c. román nyelvű szemlé — szerkeszti Nicolae metropolita vezetésével egy bizottság — 1984. évi 1–2. számában ismertette a 107–109. oldalakon dr. Kovács Lajos püspök: „Részvétel az evangélium ügyében” c. 1983-ban megjelent beszéd kötetét. Az elismerő értékelés GH. Naghi lelkész munkája. A szerző örömmel fogadta, hogy a román orthodox egyház egyik jeles szemléje figyelemre méltatta prédikációs kötetét.

A háromszéki egyházközségben tartott püspöki látogatásáról szólva mondotta dr. Kovács Lajos, hogy annak során húsz anyaegyházközségben, továbbá Szeben társegyházközségben és Köpecz, Bodok, Bukarest leányegyházközségeiben tartott vizitációt. Látogatása alkalmával a feketehalmi szörványgyülekezet hívei 1100 szál szegfűt küldtek a Nagyajtán tartott istentiszteletre.

Brassóban pünkösdi vasárnapján 60 gyermek konfirmált. A gyülekezet papja Mátyás Endre esperes. A konfirmáló gyermekek 9000 lei értékben egy úrvacsorai kelyhet és kenyértálat vásároltak — Röder kolozsvári ötvösművész alkotását — és ajándékozták a brassói gyülekezetnek.

Kereki Gábor unitárius lelkész, aki 1947. év óta Angliában él, augusztus 31-én nyugalmába vonul. Kibúcsúzó szolgálatait Croydon-ban július 29-én tartotta, melyre jókívánságainkat elküldöttük. Továbbra is jó egészséget kívánunk.

Dr. Robert West és felesége, az amerikai unitáriusok volt elnöke, nemrégiben magyar nyelvű levélben küldte el üdvözlését. A levélben megmagyarázza, hogy a házban, ahol laknak, egy magyar házaspár is él. Köszönjük a Körmenyi György úti tolmácsolt meleg barátságról tanúskodó üdvözlését.

Kenneth Twinn magyarul is beszélő angol unitárius lelkész küldte üdvözlését az Unitárius Életnek, melynek rendszeres olvasója. Köszönjük az elismerő sorokat.

Arkos községben tartott püspöki vizitáció alkalmával, a község támogatásával, a hívek dr. Kovács Lajos püspök tiszteletére száz fenyőfát ültettek el a templom előtti téren.

Garcia Ernest, aki feleségével együtt látogatóként részt vett karácsonyfa-ünnepeinkön, befejezte bukaresti tanulmányútját és rövidesen hazautazik az USA Arizona államának Phoenix nevű városába, ahová elvitték egyházunk üdvözlését is. Felesége, aki külkereskedő, román-amerikai vegyes ösztöndíjjal tanult egy évet Bukarestben.

HALOTTAINK

Legutóbbi szomorú híradásunk óta a Budapesti Egyházközségben eltemetett hűveinkre emlékezünk, a Halottas Anyakönyv alapján:

FARKASRÉTI TEMETŐBEN:

Márc. 1-én: Ercsi Károly 66 éves. Márc. 2-án: Horváth Toldi István 80 éves. Márc. 8-án: Dr. Mallász Ottomár 78 éves. Ápr. 2-án: Molnár Antalné Dímény Erzsébet 60 éves. Ápr. 18-án: Lovász Mártonné Róth Debora 82 éves. Ápr. 28-án: Pázsint Antalné Nagy Teréz 67 éves. Máj. 8-án: Jámor Miklós 80 éves.

ÚJ KÖZTEMETŐ:

Márc. 5-én: Székely Istvánné Török Eszter 58 éves. Márc. 15-én: Ozsváth Ignác 83 éves. Máj. 11-én: Jordán Győző 80 éves. Jún. 5-én: Kelemen Dénes 74 éves.

ÓBUDAI TEMETŐ:

Márc. 13-án: Ilia Lászlóné Hoffenreicg Rózsa 64 éves. Márc. 23-án: Kisgyörgy Antalné Grósz Mária 85 éves. Márc. 26-án: Varga Károlyné Beke Ilona 85 éves.

Cinkota ILONA TEMETŐ:

Márc. 30-án: Keresztély Károly 84 éves.

Törökbálinti TEMETŐ:

Ápr. 17-én: Andorlő Elek 58 éves.

Dunakeszi TEMETŐ:

Jún. 1-én: Szász Farkasné Nagy Ágnes 84 éves.

Újpest MEGYERI TEMETŐ:

Jún. 7-én: Ozsváth Ferencné Szász Rózsa 81 éves.

UNITÁRIUS ÉLET

Laptulajdonos

a Magyarországi Unitárius Egyház

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Ferencz József

Felelős szerkesztő-helyettes:

Szent-Iványi Ilona

V., Nagy Ignác u. 4. Budapest, 1055

Táv.: 113-094

Szerkeszti a szerkesztő bizottság

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Postai Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Evi előfizetési díj 54,— forint

Külföldre évi 63,— forint

INDEX: 25.842

Egyetemi Nyomda — 84.2618 Budapest, 1984

Felelős vezető: Sümeghi Zoltán igazgató

HU ISSN 0133-1272